



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Ad Vnum Corpus Redactus

Philosophiæ R. P. Francisci De Oviedo Madritani Societatis Iesv Sacræ
Theologiæ Professoris Tomus II

**Oviedo, Francisco de
Lvgdvni, M.DC.LI.**

VI. Diuisio libertatis quoad specificationem, & quoad exercitium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95526)

exhiberet eundem concursum, quem modò exhibet, & non alium neque maiori motione, neque magnitudine diuersum. Quæ conclusio vera est, eademque cum illa, quam modò probauimus intelligatur de concursu in actu primo, hoc est, de preparatione omnipotentis ad concurrendum, quam sæpe concursum appellat Soar, vt constabit legenti totam disputationem. Quod si de concursu in actu secundo intelligatur hypothesis, falsa est conclusio, quia si Deus eundem numero concursum, quem modò præbet ad actum liberum mixti voluntatis per decretum ex se indifferens ad actum & ad negationem illius, præberet per decretum ex natura sua determinatum ad actum independentem à voluntate, vel per naturam, quæ non posset componi cum negatione actus voluntatis, hic non procederet à principio indifferenti, ac proinde non esset liber, sed necessarius.

12 Obiit pro Scoto. Causa secunda non agit nisi mota à prima, ergo si prima necessariò mouet secundam, hæc operabitur necessariò. Resp. concedendo antecedens, & negando consequentiam, & doctrinam solutionis sic explico. Deus duplici modo mouet voluntatem per concursum generalem, quem exhibet causæ primæ omnibus causis communem, & per cogitationes, & auxilia, quibus suauiter, & efficaciter voluntatē trahit ad actus honestos cōducetes ad vitam æternam. Motio facta medijs auxilijs non est huius rei, neque illa diuerso modo determinabit voluntatē siue sit necessaria, siue libera respectu Dei, quia idē auxilium, eadēque cogitatio, siue necessariò, siue liberè productur à Deo, eodē modo voluntatem inclināt ad actum. Motio alia, quæ consistit in concursu causæ primæ respectu actus liberi, qui concursus, seu quæ motio non distinguitur ab ipso actu voluntatis siue liberè exhibetur à Deo, siue necessariò, potest exhiberi dependenter, & independenter à determinatione voluntatis, independenter ex vi principij impossibilis cum negatione actus, dependenter ex vi principij indifferētis vt coniungatur cum actu & cū negatione illius modo explicato. Si motio illa exhibetur à Deo independenter à voluntate, siue sit libera, siue necessaria respectu Dei nō poterit cōponi cum libertate, si verò illam præbet Deus dependētē à voluntate, siue id faciat Deus liberè siue necessariò libertatē voluntatis illā sē relinquet.

PUNCTUM VI.

Diuisio libertatis quoad specificationem, & quoad exercitium.

1 Perulgaris est diuisio libertatis in libertatem quoad specificationem, & quoad exercitium; cui duplex alia necessitas opponitur, quæ partitur necessitas in necessitatē quoad specificationem & quoad exercitium. Sumitur hæc libertatis diuisio ex Angelico Doctore 1.2. q. 13. art. 6. vbi dixit voluntatē esse liberam in electione ad eligendum, & non eligendum hoc medium, quam libertatē vocant quoad exercitium & posse eligere hoc medium, illud renuere, vel hoc renuere & aliud eligere, & hæc dicitur libertas quoad specificationem. Tradunt hanc diuisionem ad locum citatum D. Thomæ, Caiet. & Contr. & P. Vasquez in explanatione illius articuli, P. Soar in Met. disp. 19. sect. 4. n. 9. P. Mol. 1. p. q. 14. disp. 2. Libertas quoad exercitium vulgo dicitur quæ voluntas est indifferens ad amandum, vel non amandum: & libertas quoad specificationem, quæ voluntas est indifferens non solum ad amandum, vel non amandum, sed etiam ad amandum vel odio habendum. Alij explicant libertatem quoad specificationem non solum ad amandum vel odio habendum obiectum propositum, sed per indifferentiam ad amandum obiectum spreto alio huic opposito, & amandum oppositum hoc spreto. Exempli gratia, proposita voluptate prohibita & proposita bonitate Dei amanda super omnia, voluntas habet libertatem quoad specificationem, si valeat, non solum voluptatem prohibitam amare, sed etiam odio habere & Dei bonitatem amare, cuius amor opponitur cum amore voluptatis. Hanc libertatem assignat D. Thom. art. citato vbi duobus medijs propositis non tantum constituit voluntatem indifferentem ad hoc medium, sed etiam ad amandum hoc vel illud alio odio habito: alij cōstituunt hanc libertatē quoad specificationem non per ordinem ad obiecta directæ respectu voluntatis, sed per ordinem ad vnum obiectum directum, & aliud reflexum, respectu eiusdem voluntatis. v.g.

indifferentia ad amandum hoc obiectum amore directo, & ad alium actum reflexum, quo voluntas talis obiecti amore delectari possit, ita vt non solum possit amare obiectum, & illud non amare, atque odio habere, sed etiam habere alium actum, quo dicat nolo habere amorem talis obiecti. Hæc ratio nonnulli appellant libertatem contradictionis libertatem quoad actum, & libertatem contrarietatis quoad obiecta, quia semper respicit obiecta diuersa.

2 Noto duplicem esse necessitatem, quoad exercitium, vna est quæ voluntas adstringitur ad exercitium vagum, v.g. ad exercitium huius, vel illius actus, ita vt non possit voluntas vtrumque simul omittere, potest tamen alterum quod maluerit non exhibere, dummodo aliud amplectatur. Hæc necessitas non opponitur cum libertate quoad specificationem, imò si alia non superueniat voluntatis, illam arguit, si enim voluntas tantum tenetur amare, vel odio habere sub disunctione, libere est illi amorem relinquere, & odium exequi, vel è contra, ac proinde indifferens est inter actus specie distinctos. Hæc necessitas comitatur semper voluntatem in opinione illorum, qui puram omissionem non admittunt, quia cum voluntas potens amare non possit se ab amore cohibere sine actu illi opposito, tenetur necessariò ad amorem, vel ad actum amoris oppositum.

3 Huic necessitati opponitur alia libertas, quæ voluntas est absoluta obligatione eliciendi actum in particulari vel sub disunctione, quæ essentialiter dicit carentiam necessitatis quoad specificationem, non tamen ex suo conceptu formaliter includit per locum intrinsecum libertatem, quoad specificationem, quia si supponamus voluntatem esse indifferentem ad amandum, vel non amandum aliquam bonitatem, non tamen esse potentem illam odio habere, vel tendere circa aliud obiectum tali bonitati oppositum, voluntas erit absoluta à necessitate supradicta, tamen libera neque determinata quoad specificationem, dicit tamen hæc carentia necessitatis quoad exercitium adhuc sub disunctione libertatem quoad omnem specificationem, circa quam voluntas supponitur potens, & quia numquam voluntas libertatem habet circa vnicam tantum speciem actus semper dicit libertatem quoad specificationem, quia quotiescumque est potentia ad species distinctas, & ad neutram est determinatio, seu necessitas, ad vtramque est necessariò libertas. Necessitatem supradictam exercitij sub disunctione huius, vel illius plerique non meminere, quia componitur cum libertate quoad specificationem, quam dicunt includere essentialiter negationem necessitatis quoad exercitium & libertatem illi oppositam, quod intelligi nequit de necessitate supradicta, neque de libertate, quam hæc necessitas excludit.

4 Alia est necessitas quoad exercitium determinatum in particulari circa hunc actum in specie, quam absolute Doctores vocant necessitatem quoad exercitium, & opponitur cum libertate quoad specificationem, quia nullā relinquit indifferentiam inter differentias specie oppositas, & dicit necessitatē contrarietatis, & contradictionis, hoc est, necessitatem inter actus contrarios, quæ voluntas tenetur amare, & non potest odio habere, quæ necessitas opponitur libertati contrarietatis, & dicit necessitatem contradictionis, quæ voluntas ita tenetur amare vt non possit non amare, quæ opponitur libertati contradictionis, quæ ita dicitur, quia est inter extrema contradictoriè opposita, v.g. inter amorem, & negationem amoris.

5 Alia necessitas est tantum quoad specificationem quæ voluntas tenetur ex suppositione quod tendat circa tale obiectum materiale, tēdere actu huius speciei v.g. amoris, & non odij, non tamen ex vi huius necessitatis tenetur absolute tale obiectum amare, sed potest illud amare & non amare. Hæc necessitas est eadem cum necessitate contrarietatis. Huic necessitati opponitur libertas, quoad specificationem, seu libertas contrarietatis, quæ voluntas potest amare, & odio habere idem materiale obiectum, quæ libertas includit essentialiter libertatem, quoad exercitium determinatum talis actus, quia cum necessitate ad exercitium in particulari, libertas quoad specificationem subsistere nequit, vt dicebam modo. Dixi libertatē contrarietatis esse, quia voluntas potest amare, & odio habere idem obiectum materiale, quia circa idem obiectum formale numquam potest esse hæc indifferentia, quia bonum vt bonum ita amatur vt possit odio haberi, & malum vt malum ita odio habetur vt non possit amari. His positis

6 Dico primò. Nulla est libertas circa obiectum, quod possit naturaliter amari, & odio haberi, inter extrema purè contradictoria, quæ non includat essentialiter libertatem in actu primo inter extrema positiua inter se impossibilia, etiam si pura omisso admitatur. Hanc conclusionem docet Soar in Metaph. disp. 19. sect. 4. n. 9. cuius rationem impugnabo postea, conclusionem verò sic probò. Vt voluntas, cui proposita est bonitas in obiecto, quod potest amare, sit libera ad illud non amandum, necessum est ut illi representetur aliqua ratio mali, vel in obiecto proposito ut amabili, vel in illius amore, sed eo ipso quod illi proponatur aliqua ratio mali in obiecto amando vel in amore potest odio habere obiectum illud, vel amorem: ergo quotiescumque voluntas est libera ad aliquem actum est libera ad versandum circa duplicem illam rationem boni, aut mali, quæ apparet in obiecto, vel in obiecto, & in amore illius: ergo nunquam est libera pura libertate contradictionis inter actum, & negationem illius. Primum antecedens negari nequit, quotiescumque enim in obiecto amando, aut in amore illius nulla apparet ratio mali, & representatur ut bonum, necessarium amatur, neque ex alio capite resultat in voluntate amor necessarius aliquorum obiectorum, nisi quia representatur ut bona sine admixtione mali. Consequentiam probò: Quotiescumque voluntati proponitur ratio mali, est potens odio habere, & quotiescumque proponitur ratio boni in obiecto, quod naturaliter potest amari, est potens amare: sed quotiescumque est voluntas libera debet illi proponi ratio boni, & ratio mali, ne proposita ratione boni sine admixtione mali necessarium amet, aut proposita ratione mali sine admixtione boni necessarium odio habeat: ergo quotiescumque voluntas est libera ad aliquem actum est libera ad amandum, & odio habendum: ergo nunquam est libera libertate pura contradictionis inter actum, & illius negationem, quin libera sit inter duplicem actum.

7 Dico secundò. Non quotiescumque voluntas est libera ad amorem eliciendum, vel non eliciendum, est libera ad actum reflexum, quo dicat, volo amorem elicere, vel non elicere. Hæc conclusio est contra Suarezium supra, qui ex illa præcedentem probat quam ego sic suadeo. Vt voluntas liberè amet non necessum est ipsam cognoscere amorem, sed sufficit si cognoscat bonitatem & malitiam obiecti: ergo poterit liberè amare quin possit habere actum reflexum quo dicat, volo elicere, vel non elicere amorem. Consequentiam probò: ut voluntas possit dicere, volo amare, necessaria est cognitio amoris: sed potest esse libera ad amandum sine cognitione amoris. Ergo potest esse libera ad amandum absque eo quod sit potens reflectere tendere supra suum amorem per actum quo dicat, volo amare.

8 Dico tertio. Quotiescumque voluntas est libera ad amandum, & odio habendum idem obiectum materiale, habet libertatem contrarietatis propriam, & strictam, neque necessum est hanc libertatem tendere inter obiecta materialiter distincta. Probatur conclusio: libertas ad amandum, & odio habendum idem obiectum materiale (loquor de amore efficaci) est libertas inter actus propriissimè contrarios: ergo est libertas contrarietatis: ergo contrarietas. Hanc conclusionem existimo absque impugnatione ab omnibus admitti, quapropter in illa probanda non amplius immoror.

9 Dico quarto. Libertas contrarietatis super assignata includit in se duplicem libertatem contradictionis secum identificatam. Priorem partem conclusionis probò: qui amat ita ut possit odio habere, ita amat ut possit non amare: ergo in libertate ad amandum & odio habendum, includitur libertas ad amandum. Similiter qui ita potest odio habere ut possit amare, ita potest odio habere ut possit non odio habere: ergo in libertate ad odio habendum, & amandum essentialiter includitur libertas ad odio habendum, & non habendum: ergo in prædicta libertate includitur libertas inter hæc contradictoria amare & non amare; odio habere, & non odio habere: ergo includitur duplex libertas contradictionis. Posteriolem partem conclusionis, videlicet has libertates contradictionis esse identificatas cum libertate contrarietatis non tantum quamlibet inadæquatè & utramque adæquatè, sed quamlibet adæquatè, sic probò: libertas contradictionis ad amandum, & non amandum, idem dico de actu opposito, constituitur per duplicem cognitionem, qua obiectum representatur

bonum, & malum, neque ad hanc libertatem sufficit si vnicuique ratio boni, vel mali appareat, sed per eandem duplicem cognitionem representantem rationem boni, & mali constituitur libertas contrarietatis: ergo libertas contrarietatis, & contradictionis non distinguuntur. Non sum oblitus me dixisse ad libertatem contradictionis non requiri cognoscere rationem boni, & mali in obiecto, sed sufficere si appareat ratio boni in obiecto amando, & ratio mali in obiecto odio habendo, & tunc distinguitur libertas ad amandum, & non amandum obiectum a libertate ad amandum, & odio habendum tale obiectum. Dico tamen adhuc in hoc casu non distingui libertatem contradictionis a libertate ad amandum obiectum, & ad odio habendum illius, & tunc in hac libertate ad amandum obiectum, & odio habendum illius amorem, includi duplicem libertatem contradictionis, videlicet ad amandum, & non amandum obiectum, & ad odio habendum, & non odio habendum amorem illius. Cum hoc tamen recte componitur libertatem contrarietatis ad amandum, & odio habendum semper secum habere identitatem duplicem libertatem contradictionis non resultantem ex cognitione bonitatis in obiecto amando, & malitiam in illius amore, sed ex cognitione bonitatis, & malitiam in eodem obiecto, quæ essentialiter constituit libertatem contrarietatis, & duplicem libertatem contradictionis illi identificatam, seu potius unitam libertatem circa duo obiecta contraria, & circa illius contradictoria, quæ dicitur duplex libertas contradictionis ex parte obiecti non tamen ex parte forme quia est eademmodi indivisibilis libertas ad actus contrarios & ad illius contradictoria indivisibiliter in duplici illa cognitione constituta.

Dico quinto. Quando est libertas non solum ad actus contrarios circa idem obiectum materiale, sed etiam circa obiecta materialiter distincta inter se impossibilia, verbi gratia, est libertas in voluntate ut velit Matrimonium petere, vel Toletum: tunc est in voluntate duplex libertas contrarietatis includens quatuor libertates contradictionis, quia tunc voluntas est potens habere actus positivos volendi, & nolendi ire Matrimonium, & similiter est potens ad contradictorium cuiuslibet illius actus, nam eo ipso quod sit potens ad actum, quo dicat, volo ire Toletum, est potens ad eandem actum, quo diceret, nolo ire Toletum, & sic de aliis.

Dico sexto. Quando voluntati proponitur tantum bonitas obiecti, & malitia in illius exercitio & tantum est potens ad amandum obiectum, vel odio habendum illius amorem, tunc non dicitur libera libertate contrarietatis, sed libertate contradictionis. Hæc conclusio est tantum de modo loquendi, quia in re iam dixi tunc esse liberam ad amandum, & non amandum obiectum, & odio habendum, & non odio habendum amorem obiecti: An vero hæc libertas tantum dicenda sit libertas contradictionis, vel contrarietatis, est tantum quæstio de nomine. Pater illam vocare libertatem contradictionis tantum, ut concedam aliquam libertatem contradictionis cum communi sententia, quæ libertatem hanc ab illa distinguit, & prædictam libertatem contradictionis appellat. Deinde quia libertas hæc non est inter actus propriè contrarios, amor enim obiecti, & odium amoris eiusdem obiecti non opponuntur propriè contrariè, quia non sunt amor & odium eiusdem obiecti, qui sub genere actus voluntatis maxime distant, neque opponuntur per puram impossibilitatem formarum, sed quia odium amoris inducit quasi sufficienter negationem amoris, & voluntatem determinat ad talem negationem, ita opponitur cum amore tanquam cum habitu opposito negationi ad quam tale odium voluntatem determinat.

Dico septimo. Circa obiectum, quod naturaliter potest amari, & odio haberi, potest contingere de potentia Dei absoluta libertas pura contradictionis sine libertate contrarietatis. Probo hanc conclusionem: Potest Deus voluntati, cui est proposita ratio boni, & mali circa aliquod obiectum applicare suam potentiam indifferentem ad amorem producendum, & non producendum, non tamen ad odium: ergo tunc voluntas illa erit libera ad amandum, & non amandum, cum habeat omnia prærequisita ad amorem ex se compossibilia cum negatione amoris, & non erit libera ad odio habendum, quia non habet omnipotentiam preparatam ad eliciendum tale odium sine qua representatione actum odij elicere non valet.

Dico

13 Dico octauo. Si obiectum talis sit naturæ vt naturaliter amari nequeat, potest dari naturaliter circa illud pura libertas contradictionis sine libertate contrarietatis. Sic conclusionem proba: Supponamus bonitatem Dei amari non posse naturaliter sine cognitione supernaturali, tunc proponatur Deus homini sub aliqua ratione, qua illud apprehendat vt malum sibi, & proponatur in se bonus per cognitionem naturalem; tunc talis homo physicè erit liber ad odium Dei; & negationem illius, quia habet cognitionem inclinantem ad odium & cognitionem, qua Deus illi representatur vt bonus, quæ sufficiens est vt possit hominè retrahere à tali odio, quia licet cognitio naturalis Dei non sufficiens sit, vt Deus ametur, quia illius bonitas amanda est amore supernaturali, qui à cognitione supernaturali dependet, tamen sufficiens esse poterit vt voluntatem retrahat ab odio Dei, quia talis retractio non est supernaturalis, ac proinde non dependet à cognitione supernaturali; non tamen talis homo poterit amare Dei bonitatem, quia supponimus non posse dari hunc amorè sine cognitione supernaturali, & hominem tantum esse naturali cognitione præuentum. Hæc conclusio tantum est condicionalis ex eo quod sit obiectum aliquod quod naturaliter amari nequeat amore naturali: an verò Deus, in quo potissimè hæc ratio posset inueniri, si in aliquo obiecto esset inuenienda; amari possit adhuc vt bonus in se ipso amore naturali, alibi definiendum est, sufficit modo ad naturam libertatis cognoscendam hanc conclusionem conditionatam tradidisse.

14 Ex his constat libertatem contrarietatis semper esse circa obiecta formaliter distincta, quia est inter actum amoris, & odij, quorum vnus bonitatem, alter malitiā respicit, non tamen requirere distinctionem materialem obiectorum, quia circa idem obiectum materiale voluntas est indifferens ad amorem, vel odium. Constat similiter libertatem contradictionis non esse circa obiecta adhuc formaliter distincta, sed inter actum, & non actum, ex quibus extremis actus respicit quoddam obiectum, negatio verò actus nullum respicit obiectum, sed tantum est negatio tendentiæ circa idem obiectum, circa quod tenderet actus, ac proinde in libertate contradictionis neque positio neque negatio connotatur duplex obiectum materiale, neque formale, sed vnum simplicissimum.

PUNCTUM VII.

De libertate in actu secundo.

1 Dixi libertatem in actu primo, seu principium liberum in actu esse voluntatem, ita constitutam vt habeat omnia requisita ad operationem, cum quibus indifferens maneat ad operandum, & non operandum. Hac definitione supposita facile erit explicare quid sit libertas in actu secundo, omnis enim actiua virtus ad actum secundum reducitur per suam actionem, & libertas in actu secundo erit principium illud liberum in actu primo cum sua actione, quæ erit formaliter actus secundus, qua liberum in actu primo constituitur in actu secundo. Actionem hanc esse volitionem certum est in mea sententia constituyente actionem vitalem in ipso actuali influxu indistincto à termino. Reliqui qui totam rationem actionis vitalis constituunt in termino ab actione distincto tenentur dicere rationem vitalem, videlicet volitionem, desumere totam suam libertatem ab actione, in qua consistit tota determinatio principij potentis operari, & non operari.

2 Libertatem in actu secundo consistere in actione existimo esse per se notum, in quo enim constituendus est actus secundus virtutis actiue nisi in ipsa actione per quā formaliter id quod erat potens efficere, efficiens constituitur? Rationem per se notam expendo: liberum in actu primo est quod potest operari, & non operari: ergo in actu secundo liberum constituitur per exercitium talis actus primi, seu potentie: sed hoc exercitium est ipsa actio; ergo in hac constituenda est ratio actus primi. Primum antecedens est definitio libertatis ab omnibus doctoribus tradita, prior consequutio est euidentis; secundum antecedens, seu minorem, quæ tacitam minorem supponit sic proba: illud est exercitium potentie, per quod formaliter constituitur efficiens id, respectu cuius est potentia; & per quod formaliter se exercet, & tribuit esse effectui, sed principium po-

tens operari constituitur operans per id respectu cuius est potentia, & se formaliter exercet, tribuitque esse effectui intra se contento per actionem: ergo actio ipsa est actus secundus huius actus primi.

3 Confirmatur. Per actionem constituitur voluntas operans: ergo si ad actionem voluntas supponitur potens operari per actionem constituitur operans effectum quem potuit non operari.

4 Neque in hac operatione constituenda est aliqua relatio, seu accidens superadditum, per quod constituitur in actu secundo libera, quia omni superaddito clauso est determinatio actus primi, & illud constituit in actu secundo, & per nudam actionem virtus quæ antea erat actiua dicitur iam formaliter efficiens: ergo ante omne accidens superadditum actio determinat virtutem actiuam. Confirmatur: Per illud reducitur virtus actiua ad actum secundum efficiendi, per quod constituitur efficiens: sed virtus actiua constituitur formaliter efficiens per actionem, & non per aliquod actioni superadditum: ergo per actionem & non aliud accidens superadditum reducitur ad actum secundum virtus actiua, seu principium potens operari, & non operari.

5 Confirmo eandem conclusionem. Nullum est accidens superadditum per quod possit constitui volitio potens existere & non existere, quia nullum est accidens per quod constituitur libera in actu secundo. Probo antecedens. Omne accidens inherens subiecto supponit illius existentiam: ergo non potest illud constituere potens existere, siquidem ante illud est iam non solum potentia ad existendum, sed etiam ipsa existentia. Deinde negatio existentie est necessariò independenter ab accidente superaddito, nihil enim potest non existere per aliquod illi superadditum, quia non existenti nihil superaddi potest: ergo neque potentia ad existendum, neque ad non existendum potest conuenire volitioni per accidens superadditum: ergo indifferencia ad existendum, & non existendum, in qua consistit libertas non potest consistere in accidente superaddito. Stat iam libertatem in actu secundo nihil aliud esse præter libertatem in actu primo, cum actione, qua formaliter constituitur in actu secundo voluntas efficiens tanquam per actum secundum actus primi liberi. Restat modo examinare; An hæc actio libera in actu secundo, formaliter per suammet entitatem libera constituitur, ita vt eadem necessaria esse non possit sed aliquid speciale habeat actio libera, per quod distinguatur à necessaria, & è contrà: An verò actio voluntatis extrinsecè libera dicatur à principio indifferenti, ita vt eadem actio, quæ modo est libera, potuerit antecedenter in eodem instanti esse necessaria, & possit transire de necessaria in non liberam, & è contrà, quam difficultatem dissoluet punctum sequens.

PUNCTUM VIII.

An ratio liberi sit actioni intrinseca.

1 Explicui punct. præcedentis tituli difficultatem, circa quam duplex est opinio. Prima defendit libertatem esse intrinsecam actioni, hanc defendit Hurtadus disp. 15. sect. 6. suble. 2. cum paucis ex vetustioribus Thomistis, quos citatos inuenies apud Vasquez, & Salas, quos modo dabo. Secunda sententia asserit libertatem esse extrinsecam actioni voluntatis modo suprà explicato: hanc defendunt Vasquez 1.2. disp. 34. cap. 3. n. 15. & disp. 55. cap. 3. n. 12. Soar 1.2. disput. 1. de voluntario, sect. 3. num. 18. Salas 1.2. quæst. 18. tractat. 7. disputat. 2. section. 5. & 6. Arriaga disput. 8. sect. 4. suble. 4. & communiter ferè omnes nostri Doctores.

§. I.

Propria sententia.

2 Libertatem esse extrinsecam actioni proba ratione à priori desumpta ex natura libertatis, & definitione libertatis in actu primo, & in actu secundo. Actus liber est ille, qui provenit à principio indifferenti ad illud efficiendū, & non efficiendū: sed est extrinsecū huic actioni provenire à principio cū hac indifferencia constituto, & provenire potuit à principio determinato ad illum: ergo huic actui est